

Štev. 25.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 21. junija 1912.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
biti za svobodo!

Leto XI.

Razgled po svetu.

Avtstria.

Dunaj. — Prva ženska v Avstriji, ki je izvoljena za poslanca v deželnem zboru, je gospa Vyk-Kumsticka, katera je bila v Jungbunclavi voljena v deželnem zboru Češki. Sedaj je vprašanje, če češka ustava dovoljuje ženskam začetni poslanski sedež.

Praga. — Župnik na Kralj. Vinogradih dr. Lener, znan kot eden najsvobodomiselnjejših čeških duhovnikov, je obvestil mestni občinski svet na Kralj. Vinogradih, da daruje povodom 25letnega češkega vsečilišča za ustanovitev umetniško-historičnega instituta in v študijske svrhe čeških pisateljev in umetnikov svojo dragoceno knjižnico in stotisoč kron v gotovini. Mestni občinski svet je to obvestilo z radostjo in zahvalo vzel na znanje.

Praga. — Pred kratkim je umrl tu v asilu Karla Boromeja neki gozdar Tuha, ki je zapustil v oporoki okroglo 1,600,000 K zavetišča za zanemarjene otroke na Dunaju. Hranilnične knjižice pa ni bilo mogoče najti ter so končno konstatirali, da je hranilno knjižico s 42,000 kronami neki duhovnik oddal praškemu bonifikacijskemu društvu. Preiskava se nadaljuje.

Looz. — V bližini mesta Looza je umrl 29. maja t. l. neki berač ter so našli v zapečku za več karakor en milijon kron vrednostnih papirjev in kakih šest tisoč kron v gotovini. Ker berač že več let ni plačal nobenega davka, je državna uprava zaplenila njegovo premoženje.

Nemčija.

Berolin. — Prvi deželni zbor je dovolil \$25,000,000 za ponemčevanje poljskih okrožij v Vzhodni Prusiji in Poznanju, vsled česar se je srd Poljakov proti pruski vladni povečal. Ponemčevanje se je tudi godilo in se še dogaja v Severnem-Sleziku, kjer se je mnogo dansko govorečih ljudi naselilo. Kakor na Poljskem tako v Sev. Sleziku Nemci izpodrivajo posestnike-domačine. Vlada poslujuje kupeem denar, ki se morajo zavezati, da smejo kupljeno posestvo zopet prodati edino Nemcem.

Švica.

Curih. — Stroški nove vojne predloge Švice, znašajo po uradnih podatkih, nekaj nad 31 milijonov frankov. Ta svota se bo pokrila z najetjem posojila.

Vojna predloga zahteva nabavo materiala za oddelek brzostrelne pehote, oddelek hrvbic, tri nove gorske batarije, nadomestilo za premikajočo trdnjavsko topničarstvo in drugo. —

Vsled groznega deževja v zadnjem času so nastale povodnje, ki ogrožajo cele pokrajine. Mostove je voda odnesla in na Thunersee-železnici je promet ustavljen.

Francija.

Pariz. — Rivelli, tajnik francoske zveze pomorščakov, je brzovil na vsa pristanšča ter povabil unijske delavce, da naj takoj zastavijo, če bo parnik "La Provence" odplul z državno pomorsko posadko.

Italija.

Viterbo. — Proces kamoristov, ki so obtoženi umora, se je zopet odgodil, ker zagovornik Sion Livoy, ki je že tri tedne držal zagovor, se je izrazil, da zagovor še ne bo končan. Obtoženci so govor avokata prekinili in se izjavili, da so se utrudili poslušati njegovo "blebetanje", ter sodnika prosili naj privede proces do zaključka, ker sicer bi širjili obtoženci, ki imajo srčno napako, v ječi umrli.

Viterbo. — Signor Livoy, zagovornik kamoristov je vsled napornega tritedenskega govora, na živilih obolel.

Britanija.

London. — Lord Mersey, predsednik komiteja, ki preiskuje vzrok potopa "Titanic", je v teku obravnave izrazil svoje obžaljevanje, ko nima moč, da bi kapitanu Lord, parnika "Californija" odvzel ladijski patent, ker njegovo postopanje, ko ni hotel pri rešitvi ponesrečenih pomagati, je vse odsodbe vredno in za pomorska nečastno. Tudi je Lord Mersey obsojal postopanje Sir Cosmos in predsednika Ismayja.

Italija-Turčija.

Washington. — Po krvavem boju so Lahi Turke in Arašee pri Lesdu, blizu mesta Tripolisa, premagali. Na bojišču so pustili Turki 421 mrtvih, a Italijani 31 mrtvih in 51 ranjenih. (?)

Na tukajšnega italijanskega poslanika došla hrvojavka pravi, da so Turki in Arabci po generalu Reisoli vodene italijanske čete napadli, a so bili poraženi.

Mehika.

Chihuahua. — Pri spopadu, ki se je vrnil med predstržami vladnih trup in med vstaši, je bilo pri La Cruz, 50 milij južno od Bachimba, 12 regularcev in 2 vstaša ubitih. Poročilo se glasi iz glavnega taborišča Orozco-ja.

Kuba.

Washington. — V kubanskem okraju Cobre, so vsled poslanice vstaskega generala Automachi, s katero so bili tujei pozvani, naj nemudoma odidejo skoraj vse belokozji kraj zapustili. Poročilo na državni departement pravi, da je v mesto El Cobre dospelo okoli 3000 beguncev in isto število v Palma Serano. General Montague je amerišemu komandu Coladai zagotovil, da se pokončavajanje imetja ne bo godilo.

Kitajsko.

Madison, Wis. — Škof J. W. Bashford iz Kine je rekel v svojem govoru tukaj v abiturientnem razredu univerze Wisconsina, da je edino Amerika dala povod k ustanovitvi kitajske republike. Če dežela (Amerika) za to zaslubi zahvalo, ali se more kot nesrečo smatrati, bo pokazala prihodnost.

Amerika je pošiljala denar za šole, cerkve in bolnišnice v Kino; ista je tujemu svetu zaupala misjonarje in je gladivoče nasilita, dokler je prišlo do tega, da je bilo ime Amerika bolj spoštovan, kot najsibo katere druge dežele.

Ameriške šole, ameriška industrija, ameriška trgovina in ameriški značaji, (?) so to idealni vsega stremecem Kitajca in na podstavi teh idealov je bila ustanovljena nova republika. — Ime "Washington" pomeni za novo Kitajsko isto, kot Konfucij za staro. Kjerkoli se v kakim zborovanju imenuje ime "Washington", nastane radost in isto je z imenom Lincoln.

Kolumbus — Španjolec.

Kakor iz Madrid-a poročajo, je zibelka razkritelja novega sveta tekla v vasici Porto Santo blizu Madrida in ne v Genovi. Porto Santo je bila do najnovejšega časa docela nepoznata vasica, o kateri se ni nič čulo, dokler ni sedaj v javnosti prišlo, da šteje Kolumbus svojim sinovom. Tako zatrjuje najsloweči zgodovinar Špancje, Garcia de la Riega, ki je autorita na raziskovanju Kolumbovega življenja. On je sedaj, kakor poroča časnik "El Correo Gullero", na podlagi listin, ki jih je nekje našel, dognal, da je neučinkljivo Porto Santo rojstni kraj slavnega raziskovalca: Njegova trditev bo sigurno našla odpor posebno v Genovi, kjer je meščanstvo postavilo imeniten spomenik in vse kaže, da se bo več mest prepričalo za Kolumba, kot se to godi za Homer-ja.

Razne novice.

Novi pomorski predpisi.

Washington. — Nove odredbe za plovitev, ki jih je dne 14. t. m. razglasila parniška inšpekcijska in so od trgovinskega tajnika Naga-a potrjene, določajo, da mora vsaki oceanski parnik, ki hoče v kakšen ameriški pristan voziti, na krovu imeti toliko rešilnih čolnov, da v sili lahko sprejmejo vse potnike in moštvo. V obrežni službi, na jezerih in zalivih morajo taki-sto parniki imeti zadostno število rešilnih čolnov izvzemši časa od 15. maja do 15. septembra, v katerem času je iz raznih razlogov popotovanje varnejše.

Poslovanje otrok.

Štirideset tisoč otrok pod stastijo 14 let dela za plačo v nemških hišah novjorškega mesta, ne da bi bili na kakšen način postavno varovani. Tako je bilo te dni dognano po komisiji preiskave tovarn v Albany. — In koliko otrok pod 14 leti pa dela po raznih tovarnah tudi v New Yorku in drugod in sicer protipostavno?!

Governor Oswald West in zločinci.

Governor Oswald West države Oregon je vse jetnike v državi na njih prisego iz zaporov izpustil to je, da jih je vzel iz zaporov ter jih razvrstil v oddelke po državi ki stanujejo v barakah, popravljajo pota, sekajo les in čistijo zemljo, kjer se svobodno gibljejo pod milim nebom in pridno dela — ker so svobodni. In tudi drugači razvedrila, kot Baseball, Football itd. jim ne manjka. Poročilo pravi, da se ni še noben slučaj ubeglosti pripetil.

Mesto prepolvljeno.

Sheridan, Wyo. — Grozovit nabol se je pripetil nad mestom Buffalo, vsled česar je mesto, ki je z visokimi skalami obdano, prepolvljeno. Škoda znaša veliko stotisoč dolarjev, in 30 letni Rod Child je moral svoje življenje pustiti, ko je hotel rešiti svojo sestro. Več rodbin ob doljenjem Creeku, je bilo v zadnjem trenutku po telefonu obveščeno o preteči nevarnosti, nasprotno bi postali vsi žrtve de-roče vode. Kje je njih domovje stalno ni znati, ker je vse sledove odnesla voda.

Trgovinski del mesta je pod vodo. Ena modna trgovina, ena gostilna in en posojilni hlev je izginilo brez sledu. V hlevu je bilo 16 konj, ki so utonili. Ni je hiša, da ne bi voda do prvega nastropja segla. 8 čevaljev nad mostom, kateri deli mesto v dva dela, stoji voda, a most je porušen. Mesto Buffalo šteje 3000 prebivalcev in je edino v Zdr. državah, ki nima nobenega zeleničnega stika.

Billing, Mont. — Spodnji del mesta je docela pod vodo, hiše so razdejane in ljudstvo se je moral umakniti v višje kraje mesta. — Main str. je 6 čevaljev pod vodo. Zguba imetja se eni na četrtni milijon dolarjev.

Železnična nesreča.

Atlanta, Ga. — Železnična Western & Atlantic je imela veliko nesrečo. Veliko število je baje mrtvih, a podrobnejši poročil še manj.

Telefonska postaja je dobila poročilo, da je 75—100 oseb mrtvih. Nezgoda se je pripetila vsled tem, ker je bila tračnica (šina) počrena.

Denarni trust.

New York. — Pravnik Samuel Untermyer, ki zastopa kongresni komite, kateri preiskuje denarni trust, je dokazal, da ni J. P. Morgan marveč vladar, ob paniki leta 1907, denarni borzi posodila 25 milijonov dolarjev. (Tedaj denar, ki so ga davkoplačevalci plačali, se je "posodil" tistim milijonarjem, ki derejo ljudstvo. No, ja, bil je Roosevelt predsednik!)

Razdor v Alaski vsled izbruha vulkanov.

Fairbanks, Ala. — Od Juga sem došli ljudje poročajo o silnih potresih v predgorju Alaske ter pravijo, da so vzroki vulkanski izbruhi. Bržkone je dogodek v bližini Mt. Hayer. Pepel pada tudi takoj ter zatemjuje solnce.

Seward. — Domneva se, da so pokončane vasi Cold Bay, Kátnai, Kanatuk, Douglas, Lavancosky in Kamgamute ter da so ljudje in živina vničena.

Washington. — Vlada je presečena, ker ne dobi poročil iz Alaske. Bržkovi in brezične naprave so vničene.

Basti se je, da je uničenih 700 severnih jelenov, 100 konj, ovce in govedi, ki je vladna last.

Vulkanski plini in vroč pepel je vso travo in perje na drevju pokončal. Po najnovejših poročilih je 200 ljudi našlo smrt.

Grozna nesreča.

12 milij severozapadno od Prešo, S. D., so tam naseljeni farmer Peter Pederson, njegova žena in 5 otrok, od katerih ni bil nobeden star nad 9 let, z hišo vred zgoreli. Starejša hiša je prišla domu ter našla kadeče ostanke hiše in ogorele kosti svojcev. Dognalo se je, da je požar nastal vsled požgane kurje valinice, ki je eksplodirala. Razven žene, katere ostanke so v kuhihni našli, je bila vsa rodbina še v postelji.

Moč časnikarstva.

London. — Iz Varšave se poroča, da je Miss Malecka pardonirana, toda mora Rusijo takoj zapustiti. Bila je obsojena na podlagi silno ničevih "dokazil" v programu v Sibirijo radi političnih zločinov. Malecka je Angleška podanica in angleško časopisje je proti odsodbi gromelo ter konečno njeni svobodo izsililo.

Vznamenju nazadnjaštva.

Rim. — Kako ostro justica postopa v službi reakcije, za to prinese dokaze vsaki dan. V procesu stavkarjev v Piombino in pri katerem se je šlo za namišljeno zatočo, med tem ko je v resnicu policija z brutalnim nastopom maso provocirala, kar pa ni v nobeni zvezi s kakim komplotom, je vzlito temu dne 22. maja državni pravnik nezaslišane kazni zahteval.

7 proti 10, da bo Roosevelt no, miniran, od druge strani pa 1 proti 1 (even), da ne bo.

Nadalje je veliko stav in seveda za velike denarje, da će bo Roosevelt nominiran bo tudi izvoljen, od druge strani pa je pa zoper veliko stav in sicer 6 proti 5, da bo Taft izvoljen če dobi nominacijo. Glavne stave so 1 proti 3 da bo Roosevelt bodoči predsednik in 2 proti 1 da ne bo.

Veliko se tudi stavi da bo bodoči predsednik demokrat. Stave so 9 proti 5 nasproti Clarku; 5 proti 2 nasproti Wilsonu; 7 proti 2 nasproti Underwood; 4 proti 1 nasproti Harmonu; 6 proti 1 nasproti Bryanu in celo 8 proti 1 nasproti Gaynorju.

Medtem se pa "Big Stick" in "Steam Roller" bijeta sedaj v Chicago za kontrolo, kateri bo smel v bodoči jezditi Ameriško ljudstvo.

Politični pregled.

Ko bi Roosevelt zgubil obo sveta dela, to je onega pri časopisu Outlook in nominacijo za predsednika, bo lahko zastužil po \$2.50 od strani nekega lističa, ki ga izdajajo od 10 do 15 letni chicagski paglavci in katerega urejuje nek 13 letni Willie Griffin.

Griffin se je, zadnjo soboto večer, ko je prišel Roosevelt v Chicago, preril do njega in mu ponudil prostor pri listu.

"Sprejemem," je bil Rooseveltov odgovor, "le da nerazumem veliko o golfu, s čemur se Vaš list poveča."

"Ah," je zavzdihnil mladič, rekoč: "malo je pisateljev, ki razumejo smer s katero se bavijo."

Zahodna Podpora

Bolniška Jednota.

RAVENDALE, WASHINGTON.

V stanovljena aprila 25. Inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravendale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Blagajnik: BLAZ FELICIAN, Box 80, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issagah, Wash.
MARTIN MEŽNAR, Taylor, Wash.
MATIJA KOREN, Taylor, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOLEMŠEK, Box 1, Ravendale, Wash.
JOHN PETEK, Enumclaw, Krim Wash.

VRHOBNI ZDRAVNIK: Dr. J. SHAW

Seja gl. odbora vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Ravendale, Wash., v dvorani Pavla Kos. Uradno glasilo je Glas Svobode.

TEMNI OBLAKI.

POVEST. — SPISAL DOBRÁVEC.

Nadaljevanje.

III.

Že proti jutru je bilo, ko sta se podila ven na cesto. Jaz sem poslušala na oknu v kuhinji. Tedaj se je zaletel Korenčan v vašega očeta; vse je kazalo, da ga podere. Ali oče je bil korenjak. Prijet je nasprotnika za noge in vrat, pa ga položil na tla, kakor deva mati v zibel malo dete. Trebušati Korenčan je sicer brehal nekaj časa in otepjal z rokama, a prav nič si ni mogel pomagati, dokler ga ni puštil vaš oče iz svojih rok. Pobral se je in otresel prah z oblike.

“Čakaj, slepar”, rekel je potem, “to ti bom že še vrnil!”

— Kaj, jaz slepar? Ali bi ti ravnal drugače, ko bi dobil dober “list”?

“Goljuf, slepar! Denarje mi vrni, denarje, ki si mi jih ukradel, če ne, tudi dvajset let odslej ti ne odide povračilo! Pommi!”

Vaš oče je stopil nekoliko za njim in zacepetal z nogama, kakor bi zapodil psa od sebe. Korenčan je zbežal, oče se je vrnil v gostilno, plačal račun, meni je dal petek za postrežbo — še dobro vem — in se odpeljal lepo mirno domov. Nikdo ni videl, kaj sta imela pod oknom, nikdo ni slišal pogovorja kot jaz. Povedala sem ga vam, a doslej še nikomur drugemu. Zdaj pa sodite!

Barba je končala in dregnila v ogenj, da so iskre sfrčale visoko gori v dimnik, Ivan je pa molčal. Delj kot je premišljal njene besede in je primerjal z njemu znano prošlostjo svojega očeta, verjetnejše se mu je zdelo vse. Oče je bil večkrat v Zagorju in na Kalen, tudi igral je, tako so pripovedovali, prva leta, ko se je oženil.

Od one dogodbe v Zagorju, kakor jo je pripovedovala Barba, pa do poboja ob Reki ni minilo niti jedno celo leto.

“Oh, da ni bilo vas, Barba, pri sodišču! Kako drugačna bi bila obsodba!”

“E, kaj hočete! Jaz ne maram, da bi me ljudje vlačili skozi zobe, saj me imajo že tako za slabio in hudobno. Naj ostane, kakor je. Alik boste morda vi tožili?”

— O, ne! Ne zdi se mi še potrebno. Morda se v tem času zvezpot za kako novo pričo, potem pa naznamen stvar sodišču. Samo vašo trditev, mislim, kakor je resnična, bilo bi težko dokazati, dasi vidim sedaj, kako prav ste trdili v začetku. Hvala za pripovedovanje! Prav gotovo se še kdaj uporabi zato, da bo pobijale mojega očeta — kaznovan, kakor zasluzi.

Barba je odšla. Ivan je pa takoj zasul njeno ajdo.

Minil je ledeni prosinec, nagičal se je h koncu tudi vihri v srečan s svojo vremensko nestavnostjo. Po bregu kraj Reke že gledajo iz zemlje beli zvončki ter oznanjajo delavca, ki se poti v vinogradu, da se vrnejo v naše kraje boljši časi.

Spomladi pride drugačno delo, narava oživi, trita ocvete, in nje mu se bode jeli vrčati obilni trud — prijetna vinska kapljica.

Blagor mu, komur niso bučeče sile v življenju skalile nade!

drego nekdanje sočutje. Rekel je: “Kam pa vi, gospodiča?”

— Tja-le k delavcem grem.

“Nesete malico?” deje on zelo prijazno.

— Bratu sem pripravila nekaj za priboljšek.

“Ali je Ivan tudi tam?”

— Tudi, pravi ona rezko in hoče oditi. Gabrijela je Matejeva prijaznost opominjala nekdanjih časov, ko je bil tako prijazen, a tisti časi so ji prinesli mnogo tužnih dni.

“Gabrijela, počakajte no, prosim!”

— Kaj bi radi? deje osorno.

“Nekaj bi vam rad povedal.”

— Vi — povedali! čudi se ona, — ali niste že nekoč povedali pri nas vsega, kar bi radi. Dobro veste, kako je bilo, in tudi ono veste, kar ste še storili potem. Kaj takega ne bi bila mislila o vas nimir. Sramota!

“Oprostite, Gabrijela! Ko bi vi vedeli . . .” Ni mu pustila izgovorit, dasi je bil Matej zelo srečen, če je smel le njeno ime izgovarjati.

— Kaj, ko bi jaz vedela, mari ne vem še zadosti? Morda mislite, da še sedaj ne vem vsega, kar ste počeli samo za to, da bi se maščevali? — Njena precej visoka, vitka postava se je še bolj vzravnala, v obrazu se ji je pokazala neka nenavadna odločnost, ki je dobrodejno plivala na njeno držestvo. Dasi ni hodila še dolgo, vendar je bila v obraz močno rdeča. Strma pot in toplo solnce, kakršnemu že ni bila vajena nekaj mesecev, sta jo ogreli, da je bila lepa kot razvela vrtnica, kopajoča se v jutranji rosi. Le nekaj koralkov prej, ko je kremla s poti na stransko stezo v vinograd, prisel ji je nasproti — Matej Suhorec. Ni ga videla in bala se je srečati ga, odkar je zvedela, da se je hotel maščevati zato, ker ga ni marala. Potem ga ni bilo ved v hišo, in potem se je tudi začelo vse govorjenje o Korenčanu in njenem rajnem očetu. V dekličnem srecu je bil Matej Suhorec vzrok vsega hudega. Kesala se je Gabrijela, da ni stopila nekoliko brže. Na njenem licu je bilo poznati veliko zagato, v kakršni je bila, in vendar je stopala ponosno naprej.

A tajiti ni mogoče, da bi bil tudi še tako strog opazovavec poznal zadrgo tudi na Matejevem obrazu. Ono, kar se je bil lotil jeman, pozabil je že davno, saj je odslej doživel še več drugih prevar. In vendar bi bil tudi on v tem tremotku raje tam-le dol si. Reke, ki ni še posebno gorka, kakor tu nasproti njej — Gabrijela. Kako neprijetno je srečati človeka, kateremu smo brezuspešno razkrili svoje sreče, koliko neprijetnejše je še le izmenadenje, če je oni človek — ženska! To je dobro čutil tudi Matej, in rdečica bi mu bila ogrela obraz, ko bi bil trideset let mlajši. Seveda tega ni on kriv, tudi si nič ne more pomagati, če ga je hudočušni Amor zadel v srecu še le pri Lesarju, ko je gledal okrog ognjišča se vrteč Gabrijelo, a — v zadregi je danes vendar, v silni zadregi:

Vsi srečni dnevi so se mu hipoma razvrstili v spominu kakor na blagohoten pregled, slednjem pa še nenadejani poraz — grob lastne sreče, grob, kjer je mislil, da mu vzevete rajski kotiček že na tem svetu. Sezidal je lepo hišo, da — Barba gospodari v njej; posodil ji je denarja na posestvo, sejaj pravi, da je ona toliko založila v hišo, da ni skoro nič njegovega; terja jo za svoje stotake, a ona se mu smeje in ga draži porogljivo, maj dokaže, kdaj ji je res ikaj dal. Danes ve takoj za gotovo, kakor za svojo smrt, da jih ne bo videl nikoli več.

O, ti hudočni Amor!

Vse je bila sama prevara! Kot je eden ledeni prosinec, nagičal se je h koncu tudi vihri v srečan s svojo vremensko nestavnostjo. Po bregu kraj Reke že gledajo iz zemlje beli zvončki ter oznanjajo delavca, ki se poti v vinogradu, da se vrnejo v naše kraje boljši časi.

Spomladi pride drugačno delo, narava oživi, trita ocvete, in nje mu se bode jeli vrčati obilni trud — prijetna vinska kapljica.

Blagor mu, komur niso bučeče sile v življenju skalile nade!

Reči ne ničesar slišala o Barbinem pripovedovanju, ničesar o bratovihi načrtih. Nekoč je zahteval, da se kar sama odpove vsakršni zvezzi s Korenčanovo hišo, kar pa ni hotela storiti. Ivan se je hudoval in rekel, da je to zoper voljo raje očeta. Tega ni umela njegova sestra.

Ivan je trdil, da je preiskava proti Korenčanu ustavljen samo zastran pomanjkanja dokazov, kar še ni povod, da bi mogli reči: nekrije.

Navzlic vsemu temu je zvedel Josip Korenčan vso stvar že na slednje jutro. Čudil se je drobni ženski pisavi, ki je imela vse posebnosti pisave mirnega človeškega značaja. Zamišljeno je stopal mladi Korenčan ob vodi poleg piley.

Divje je šumela Bistrica, pravila se v zrak in padala zopet nečesa v strugo, a še burneje misli so rojile v Josipovi notranjosti. Preživel tožni dnevi so mu bili še živo pred očmi, brezupna sedanost se umika oživljajoči prihodnosti, lepšim nadam. Kakor voda burno vrši od svojega vira v dolino, a mora prej zmagati mnogo slapov in vodnih koles, še le pozneje si umiri v ravnini planjavi, takoj se je kazalo Josipu danes življenje.

Cutil je, kakor še nikdar prej, v sebi neko nemagljivo moč, da s svojo znanostjo, s svojo vstrajnostjo sam poskusiti raziskati temno mesto v očetovi prošlosti, da dožene, če je le mogoče, njegovo nedolžnost in najde pravega kriveca. Bodrila ga je nada, da se gre tu za dobro, pravčivo stvar, misel o končnem uspehu in sladkičut, da ne bode med Korenčanovo in Lesarjevo družino nikake zatreke več njegovih zvezzi s ljubljeno Gabrijelo.

Ponosno je dvignil glavo, obrusal z roko čelo, kakor da hoče s tem prepoditi vse dvomljive in sitne misli, potem se vrne v svojo sobo, pozneje k očetu.

Še tisti dan je bil sklenjen tajni načrt, opazovali Suhorečev Barbo v Hrastju in njene zvezze.

Dalje prihodnjič.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neupočasnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!

DA JE

MESTNA HRANILNICA
LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranjsko

največja in najvarnejša slovenska hraničnica.

Prometa koncem leta 1910

565.5 milijonov krov.

Stanje hraničnih vlog

41 milijonov krov.

Rezervni zaklad

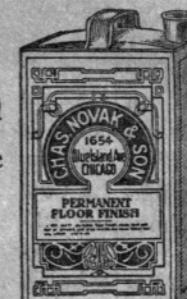
1 milijon 200 tisoč krov.

OBRESTUJE PO 4 1/4% BREZ OBITKA

Za vloge jamči rezervni zaklad hraničnice in mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in v vso davno močjo v vrednosti 50 milijonov krov. Poslovanje nadzoruje

c. kr. deželna vlada.

Denar pošljite po pošti ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošte denar le na "Mestno hraničnico ljubljansko v Ljubljani" in ne v kako drugo manjvarno "spar-kaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO.

Se posuši čeznoč in ostane lep, svit. Se ne odrgne in ne premoči.

PERMANENT FLOOR FINISH

Ena roč ročka (kanta) našega "IDEAL WALLPAPER CLEANER" očisti stenski papir v jedni sobi.

Čudovito sredstvo.

CHAS. NOVAK & SON

barve, steklo, copiči in stenski papir

1652-1654 Blue Island Ave., blizu 18 ceste.

Telefon Canal 732

Vsek slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

Printype — OLIVER Typewriter

Edini pisalni stroj na svetu, ki vspešno tiska črke.

17 CENTOV NA DAN.

Printype Oliver pisalni stroj, ki je oviral napred desetletja v pisalnih strojih je kar naenkrat skodel v ospredje in ga sedaj nudimo občinstvu za 17 centov na dan!

Dobite ga za isto ceno kot navaden stroj in to za par centov na dan.

Važnost tiskane črke je povsod priznana. Kdo ne razvidi, kaj pomeni svetu velikanski kup tiskovine, ki je tako razločno tiskana kot časopisi ali magazini. Printype Oliver pisalni stroj ima lepe črke, take kot jih rabijo v svetovnih tiskarnah.

Printype (tiskana črka) se odlikuje radi jasnosti in lepote. Ista odstrani vsako napenjanje oči, kar je nekaj navadnega pri starih outline črkah. Printype je nekaj novega, modernega za korespondenco. Isto tiska vsako črko, vsako številko in znak, znamenje "popolnoma razločno".

Popolna zgodovina "Printype" še ni bila nikoli objavljena. Tukaj je:

PRAVA ZGODOVINA PRINTYPE

Ideja, ki je rodila "Printype" je rezultat vsape naših zvestencev črk, ki so opremili pisalni stroj za naše urade, da so pisali "The Oliver Typewriter" z našimi svetovno znanimi varstvenimi črkami, kakor so na imenu na

RAČUN

Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

od 1. januarja do 30. aprila 1912.

DRUŽEVNA ŠTEV.	DOHODKI										IZDATKI				Število Članov in Članic			
	Bolniški fond	Usmrtniški sklad	Assessment	Pristopilna	Reservni sklad	Tiskovni sklad	Pot, prestopni in oddanosti - Premerne oporek	Znaki in pečati - Plačilne knjižice	Skup	Vrijemljiva podpora	Usmrtnina	Skupaj	Član I. odelka	Član II. odelka	Članice	Skupaj		
1.	\$ 81.75	\$ 60.00	\$ 141.75	\$ 4.00	\$ 2.00	\$ 8.25	\$.25	\$ 4.00	\$ 160.25	\$ 179.45	\$ 500.00	\$ 179.45	45			45		
2.	167.90	120.50	288.40	14.00	7.00	15.60	2.00	2.00	329.00	229.86	500.00	729.86	59	2	1	62		
3.	51.50	44.50	96.00	6.00	3.00	8.95			116.70	16.00		16.00	16		2	18		
4.	166.85	123.25	290.10	10.00	4.00	15.05	3.50	12.00	334.65	240.65		240.65	57		1	58		
5.	66.75	49.00	115.75			7.00	2.50		125.25	75.50		75.50	23			23		
6.	166.75	119.50	286.25	4.00	2.00	15.75	2.75	1.75	312.50	163.65		163.65	59	1		60		
7.	70.75	56.00	126.75	4.00	2.00	9.00			141.75	28.60		28.60	35	4	39			
8.	51.95	39.00	90.95	2.00	1.00	4.85	.50		99.30	97.20		97.20	17			17		
9.	164.90	119.00	283.90	10.00	5.00	14.95	3.00	2.00	318.85	130.35		130.35	58	1	1	60		
10.	92.00	66.00	158.00	4.00	2.00	15.35	3.00		182.35	74.35		74.35	32	1		33		
11.	75.55	53.50	129.05	6.00	3.00	6.90	.75	.30	146.00	65.25	100.00	165.25	24	2	2	28		
12.	115.55	86.25	201.80	2.00	1.00	10.90	1.25		216.95	230.00		230.00	36	4	40			
13.	117.25	84.25	201.50	2.00	1.00	11.00	1.75		217.25	10.30		10.30	42			42		
14.	151.90	113.00	264.90	22.00	11.00	13.30	1.15		312.35	139.50		139.50	55	1		56		
15.	105.50	72.50	178.00	6.00	3.00	9.25	.75		197.00	202.40		202.40	34			34		
16.	96.55	64.00	160.55	2.00	1.00	8.15	1.00	.10	172.80	99.51		99.51	31	2	2	35		
17.	46.15	34.50	80.65			4.20	.25		85.10	34.30		34.30	16	1	1	17		
18.	51.70	39.50	91.20			3.80			95.00	28.76		28.76	14	3	1	17		
19.	74.80	55.00	129.80			6.65			136.45	48.05		48.05	26	1		27		
20.	176.75	139.50	316.25	48.00	24.00	23.75	1.50	7.50	11.45	432.45	129.25		129.25	105	12	117		
21.	41.25	30.00	71.25	10.00	5.00	3.75	.75		90.75			90.75	16			16		
22.	99.50	71.50	171.00	2.00	1.00	8.25	1.25	.10	183.60	98.40		98.40	31	2		33		
23.	31.65	23.00	54.65	4.00	2.00	3.20			67.10			67.10	9	1	1	11		
24.	117.75	86.00	203.75	6.00	3.00	10.75	.50	2.00	226.00	52.60		52.60	43			43		
25.	36.40	27.50	63.90			3.45			67.35	33.15		33.15	13	1		14		
26.	101.50	74.00	175.50	20.00	10.00	9.45	.50	26.20	241.65	292.75		292.75	38			38		
27.	143.25	71.50	214.75	4.00	2.00	9.00	.50		230.25	115.70		115.70	35	2		37		
28.	81.25	53.00	134.25	4.00	2.00	9.50			149.75	45.75		149.75	21			21		
29.	83.60	64.00	147.60	8.00	4.00	8.55	.25	7.00	175.40			175.40	30	2		32		
30.	65.50	46.00	111.50			6.00	1.25		118.75	90.30		90.30	21	1		22		
31.	181.40	123.00	304.40	16.00	8.00	15.35			344.35	271.20		271.20	51	2	3	56		
32.	35.00	25.50	60.50	2.00	1.00	3.25	.25	.20	67.20	13.75		13.75	14			14		
33.	82.75	53.50	136.25			7.25	.25		143.75	147.50		147.50	23	4		27		
34.	61.40	46.00	107.40	2.00	1.00	5.70	1.00		117.10	9.15		9.15	20	1		21		
35.	116.50	85.50	202.00	4.00	2.00	11.25	1.75	1.20	222.20	98.40		98.40	38			38		
36.	69.90	48.75	118.65	4.00	2.00	7.20	.25		132.10	65.20		65.20	25	1	1	27		
37.	84.70	59.50	144.20	4.00	2.00	11.75	2.50		164.45	175.00		175.00	24			26		
38.	65.35	47.75	113.10	6.00	3.00	8.30		6.00	136.40	104.10		104.10	28	3	2	33		
39.	89.25	58.50	147.75	2.00	1.00	7.75	.50		159.00	136.10		136.10	28	1		29		
40.	41.50	38.50	98.50	4.00	2.00	5.25			109.75	67.50		67.50	22			22		
41.	57.00	41.50	76.25	2.00	1.00	4.25	.75		84.25			84.25	15			15		
42.	43.75	32.50	76.25	2.00	1.00	4.25	.75		128.25	168.15		168.15	27			27		
43.	68.75	50.00	118.75	2.00	1.00	6.25	.25		126.75	166.25		166.25	23	1		23		
44.	73.00	47.00	120.00			6.00	.75		132.50	156.70		156.70	20			20		
45.	62.50	48.00	110.50	6.00	3.00	6.50	.50	6.00	51.10	34.87		34.87	8	2	10			
46.	25.30	19.00	44.30	2.00	1.00	2.40			80.30			80.30	23			23		
47.	31.15	44.50	75.65	4.00	2.00	2.00	.20		291.60	176.10		176.10	54	1		56		
48.	160.15	114.75	274.90			14.95	1.75		38.35			38.35	8	8		8		
49.</																		

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo
Ustanov. 21. nov. 1909 Inkorp. 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Anton Ferber, Adamsburg, Pa.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik
JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VIRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.
Družta in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

Delegatje za prvo redno konvencijo Slov. D. P. in P. Družbe so:

Martin Horvat, dr. št. 1.
Josip Mostar, dr. št. 2.
John Gantar, dr. št. 4.
Math Petrich, dr. št. 5.
Albert Svajger, dr. št. 7.
John Zalokajšek, dr. št. 9.
Martin Jager, dr. št. 11.
John Lekšek, dr. št. 12.
John Gomilar, dr. št. 14.

Zastopniki:

Jos. Hauptman zastopa dr. št. 6.
Henry Lamut zastopa dr. št. 8.
J. Zalokajšek zastopa dr. št. 10.

Z URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. D. P. IN P. DRUŽBE.

Cenjenim delegatom krajevnih društev S. D. P. in P. Družbe nazznam, da naj si kupijo vožne listke vsak zase do Madison, Pa. in naj zahtevajo od agenta potrdilo, tako da se lahko na konvenciji skažejo koliko so plačali za vožnjo. Še enkrat naj omenim, da delegatje dobre vožne stroške povrnjene iz Družbine glavne blagajne. Delegatje naj pazijo, da

pridejo ob pravem času na Irwin postajo, kjer jih bo pričakoval poseben odbor, da ne bodo imeli potem nobenih sitnosti s iskanjem in povpraševanjem.

Vsim ostalim članom in društvom pa naznjam, da za časa konvencije ne bo glavni urad v stanu izplačevati bolniških podpor in odgovarjati na razna pisma, ker bo preveč dela na zborovanju, zato prosim potrpljenja v tem oziru. Ves nujn posel pa bo vseeno po možnosti rešen.

Družta oziroma posamezni člani, ki imajo kakše pritožbe do konvencije ali dobre nasvete v korist družbe in članov naj se v jedrnatih in kratkih pismih obrnejo do konvencije, pred katero bodo vsi dopisi, prošnje, pritožbe in obtožbe prečitane, zasišane in razvozane.

S. D. P. in P. Družba stoji za pravico in dobrobit vših članov in zato se bodo tudi delegati držali tega gesla in v tem smislu delovali.

Z bratskim pozdravom
Jos. Hauptman,
glav. tajnik.

Vabilo na veselico

katero priredi v počast delegatom S. D. P. in P. Družbe

Društvošt. 1. v Darragh, Pa.

dne 3. julija točno ob 6 uri večer in traja do 1/2 ure.

Vsi člani zgoraj omenjenega društva, kakor tudi znanci in prijatelji, posebno pa razna bratska društva iz bližini, se najavljujejo vabijo na to veselico, da nam s svojo gostoljubnostjo pomorejo počastiti došle delegate. Vstopnina za moške je \$1.00. Soprote in dekleta so proste. Za fino godbo, prosto pivo dober prizrikek in dovolj zabave je že vse preskrbljeno.

Veselica se vrši v Keystone dvorani. — Na svidenje! ODBOR.

UPRAVNIŠKI PREDAL.

V Pueblo izhajajoči Slov. Narod piše doslovno:

"Ali je slovenski narod pošten."

Imeli smo priliko govoriti o stvari s tujim trgovcem in smo reči, da smo se mnogokrat čutili ponosni, ko smo slišali govoriti: "Sloveni odjemalcji so najboljši, ker so pošteni." Fakt je, da je le malo naših ljudi, ki ne bi ob pravem času plačali dolgove pri amer. oziroma tujih trgovcih. To je pa tudi lepo, kajti narod si s tem pridobi boljši ugled.

Zalostno pa je poslušati sodbo o narodu od naših domačih trgovcev, kateri imajo v svojih

knjigah zapisano na tisoče dolarjev dolga. Z gotovostjo trdimo, da ni v Pueblo enega domačega gostilničarja ali trgovca, kateri bi ne imel polovice svojega premoženja oddanega narodu in zaupnost in sicer od mesec dñ do — večnosti. Naš narod je morda pošten v očeh tujih trgovcev toda v mninju domačega trgovca pa primanjkuje prave poštenosti. Zakaj tako, je nam uganka. Ravnno radi tega se naš narod tako slabo obnaša na gospodarskem polju.

In ravno tako, če ne še slabuje, se naš narod obnaša napram svojim časnikarjem. Ni slovenskega časopisa v Ameriki, ki bi ne imel sitnosti z nabiranjem

dohodkov oziroma poštenim plačilom. Slovenci imajo tudi angleške liste, toda te plačajo pravočasno, četudi morajo od osredotočenosti dobiti posojilo za potrebu plačila. Plačan mora biti ob času, — magari če ni teletine ob nedeljah na mizi. Vse družice pa je, kadar je treba plačati slovenski list!

Za tisto maleknostno naročino, kako se mora časnikar botiti, beračiti, fehtati, prositi, a je ne dobi, drugače če naročnik kar cekini iz žepa ne pada. Vedno je tisto odlašanje od "pay day" do "pay day", a naročnik ne pomisli, da po takem sistemu časnikar nikdar ne doživi svoje "pede". Mnogo izgovorov dobimo kot: "iman posestvo saj se ni treba batiti, da bi ti ne plačal" ali "o ti bom že enkrat plačal, h...č, saj me počnaš", itd. Je že vse dobro, toda to ne pomaga nam pokriti naših ogromnih stroškov.

Ne bomo se dalje jezili, ampak narod prosimo, več poštosti samemu sebi."

Temu ne rabimo nječesar pristavljalj, kot le to, da jo urednik resnično in dobro pogodil, ter da imamo pri Glas Svobodi ravno iste skušnje.

V zadnjem času, od kar je iz stal upravniki predali smo prejeli še precej povoljno število novih naročnikov. Posebno pa se je pri pošiljanju novih naročnikov zopet skazal naš Lenko v Milwaukee. Za njim pride Praček iz Clarendon, potem Kranje in W. Va.

Omenimo naj, da g. Kranje je trgovec z zlatnim in je kakor nam užnji naši naročniki pišejo zanesljiv in pošten trgovec. Število novih naročnikov, ki nam jih je on poslal nam jamič, da imajo zaupanje v njega in zato ga rojakom po vzhodu toplo priporočamo.

Istotako je s našim zastopnikom Pračkom v Claridgu. On ima lastni trgovino z specerijo in mešanim blagom. Rojakom in rojakinjam v Claridgu in okolici, ki čitajo naš list in so naši somišljeniki priporočamo, da kupujejo svoje potrebuščine pri Pračku in da podpirajo rajše rojaka kot putuje.

Držimo se gesla: "Svoji k svinji". V tem kratkem času, od kar je Praček naš zastopnik poslal nam je 23 novih naročnikov in pobral vso staro naročino.

Knjiga "Škof proti župniku" je vzbudila veliko zanimanje, do sedaj smo jih prodali že nad 660 in če bo tako šlo naprej bodo iste kraljice. Zato opominjam rojake, da ne odlasajo z nabavo te interesante knjizice, ki obsegajo 152 strani in stane samo 35c. poštnine prosto. Kdor hoče vedeti kako postope Škof Anton Bonaventura Jeglič proti svojim duhovnikom, ta naj čita to resnično dogodbo.

Omenimo naj, da nekateri zastopniki so se že zglasili in naročili po 25 in 50 iztisov, a nekateri pa še tega niso storili. Kdor vzame 25 ali več brošur, dobi 10c popusta pri vsaki knjizici, s pripombo, da sam plača poštnino.

Požurite se in pošljite še danes naročilo.

KMETIJSTVO.

Nerodovitnost sadnega drevja.

Drevje evete in tudi nasadi sad, toda pozneje odpade vse; take pritožbe se slišijo vsako leto. Navedno se misli, da je nerodovitnost kriva kakšna bolezni; glice ali bacili, ki danes povzročajo največ zla in ki se jih povsod dobi, bojo bržkone tudi tukaj hudo, kateri so krivi nerodovitnosti

sadnega drevja. Eden bacilus je na vsaki način in ta je bacil-malobižnosti, ki pa ni za iskanje na sadnem drevju, marveč na lastniku sadovnjaka. V lekarini mora biti zdravilstvo proti tem trdživem mrčesu; navadni domači leki, kot "bistre oči" in "razumna glava", tu pa tam tudi "sunek pod rebra", so najboljši.

Kot poslednji vzrok, da evete in sadje prezgodajo odpad, je napovedno pozemeljšče za navesti. Ako je v plitvi zemlji korenine drevesa večkrat delj časa v vodi stoji, tedaj nemorejo vspevati. Tisto velja v gramoznih ilovnatih in kamnitih-plasteh, ki je naravna ovira razvoju korenin in zaščanjuje tistim potrebno hrane.

Natolič je na to, da se zlasti na vodnjaku, kakor tudi onim potuje čim skoč našo naselbino priporočam svoj dobro urejen

Round Up in okolici, kakor tudi na vodnjaku, kakor tudi onim potuje čim skoč našo naselbino priporočam svoj dobro urejen

Toda kako?

Sadno drevje potrebuje za razvoj svojega sadja tisto redilno hrano kakor naše žito, kakor krompir itd. Nobenemu razumevu človeku ne pade v glavo, da bi leta za letom na eni in tisti nji vi krompir sadil, ne da bi gnijil. A v sadovnjaku se pa pričakuje obenem sadja, brez da bi se kdaj počnijilo.

To se ne strinja; to je proti človeškemu razumu. Marsikdo bo rekel: Da, a jabolnik je vendar kak druzega, kot pa krompir. Toda ne, oboje je rastlinstvo, ki dobiva iz zemlje ene in iste redilne snovi; več ni teh, tedaj ni krompir in tudi ne jabolk.

Zemlja daje drevesu redilno močeno, tudi dve leti, da je obilo sadja. Po tem so pa redilne snovi izčrpane in v naslednjem letu in še potem ni več sadja. V zemlji se morajo nabirati nove redilne snovi, kar se zgodi pod vplivom toplotne, zmernoline, mokrotne in preperlosti; se je to zgodilo, tedaj je zopet dobra sadna letna. To je dobra letna, med tem ko so bile prejšnje slabe, merodovitne. Splošno naziranje je, to more tako biti; tako je wedno bilo; sadno drevje ne rodi vsakega leta.

To je stari baculus malobižnosti, pod katerim trpi sadno drevje.

Ako se malobižnost odpravi, potem bodo tudi zginile slabe letine za sadno drevje, v kolikor ne vreme vplivalo, oziroma Škodilo.

Slabi pridelki po rodovitni letini ne ležijo v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom drevje ne rodi, če prav je etetelo in imelo nasad sadja; vzrok je: pomankanje mokrote. V najboljše zemlji, če je izsušena ne vspeva nobena rastlina. Mokrota je neobhodno potrebnata, da razkroji neraztopljen redilne snovi in da jih dovede v naravi drevja; drevo je k temu prisileno vsled lakote, vsled neznanje hranitve. To lahko zabranimo s tem, da damo drevju dobro hranivo. Toda sadjereci nočejo to razumeti, a mi pa trdim, da slabe letine odpadejo, ako sadovnjak vsako leto pognojimo.

Da bo gnojitev pod drevjem imelo namenjeni vspeh, mora biti zemlja okolo drevja prekopana in prostra ruš.

To nas privede k drugi točki, po kom

RAZNO IN DRUGO

KRAJNSKO.

Iz Bele Krajine nam pišejo: Skoro gotovo mi javnost ne bo verjela, kar bom poročal; in res, edino je, da je to mogoče v dvajsetem stoletju. Podjetnik Lončarič uganja s svojimi delavci pravo tlako. Če greš ob nedeljah po cesti, sreča sto in sto obupanih in nezadovoljnih delavcev in če jih kaj vprašaš, jamejo se brekdo pritoževati proti Lončariču. On namreč plača delavce na dan 2 krone 20 v do 2 K 50 v, za hrano pa si zaračuna 1 K 80 v. Če pride slabo vreme, koliko potem ostane revnemu delavcu? Zgodilo se je, da so siromaki delali en mesec in pol in dobili egle plače 3 vinarje. In nič ni čudnega. Lončarič prodaja v svojih barakah vse 40% dražje kot se v drugih trgovinah prodaja. Delavec je navezan pri njem kupovati, če ne, ga takoj odslovi. Drugega ne morem reči kakor, to je navadno odiranje delavskih trpinov. Zato pozivamo v imenu vseh prizadetih slavnovlado, trgovsko in obrtno zbornico, pa tudi slavno okrajno glavarstvo, ki mu je tebinični nič poddelilo kar osem koncesij takozvanih stiskalnic, da napravijo temu neznosnemu stanju energično konco ter preprečijo tako nezaslišno in barbarsko izkorisčanje ubogega delavstva! — Tako piše "Slov. Narod". Ni dolgo tega, ko je nekdo svetoval, da bi denarni ameriški Slovenci se domu vrnili, če da pridejo boljši časi itd. Tudi je bilo odsvetovano Dolenjenju v Ameriko hoditi. "Glas Svobode", je bil takoj stališč zavzel proti tem nasvetu, in pravo je zadel. — Dokler se na Dolenskem in sploha na Kranjskem, klerikalizem ne zatre, in dokler bodo Šušteršič, Kaland, Lampe, Pegan in taki elementi po deželnem dvoru strašili, toliko časa gorje, tisočkrat gorje mili naši domovini! — Pri vsem tem se nam nekaj silno čudno vidi. Kolikor poznamo črnomlanska okr. glavarja g. Domičelja, se nam je videl še precej nepričrnički človek, a v slučaju Lončarič — pa kakor rečeno — se nam čudno vidi. Pa ne, da bi Lončarič od Domičelja — brata okr. glavarja — iz Rakeka blago dojavljal — ? Potem bi se reklo: roka roko umije. —

KOROŠKO.

Požar na vlaku. V Brežah se je vnel voz tovornega vlaka in je polnoma zgorel. Voz je bil naložen s fino posodo in je tekel iz Češkega v Ljubljano.

Nasilni huzarski nadporočnik. V okolici Vrat je imel pred kramkim vajo neki manjši husarski oddelek pod vodstvom nekega huzarskega nadporočnika. Nadporočniku so preskrbeli za prenosceno sobo v domači gostilni. Toda nadporočnik s stanovanjem ni bil zadovoljen in je šel od gostilne do gostilne. Ko mu je v zadnji gostilni povedal gostilničar, da ima samo še eno sobo, in da v največji stanuje neki gospod iz Celovca je nadporočnik osorno zahteval, da naj gostilničar tega gosta presesti in njeni ta lepo sobo. Tega seveda gostilničar ni mogel storiti.

Nemški cesar za delavske otroke. Iz Berolina poročajo: Cesarski namerava zgraditi ob obrežju Vzhodnega morja zdravilišče za revne delavske otroke. Zavod bo vodila hči sedanjega berolinskega nadžupana, Matilda Kirschnerjeva. V zavodu bo prostora za 700 do 800 otrok.

S koroško-laške meje. V Pontebi so aretrirali tehničnega vodjotovarne Pecon Antonu Buerichu zaradi volunstva. Buerich je tudi pomagal avstrijskim vojakom proti čez mejo. Z nekim prostakom Avstrijeom se je dogovoril, da mu ta preskrbi načrte več avstrijskih obmejných trdnjav. Vojak je obvestil o tem dogovoru častnike in jim povedal, kje in kdaj se z Buerichom snideta. Šel je v dogovoren čas in meji in res ga je čakal Buerich v spremstvu nekega laškega podčastnika na nekem travniku. Ko so prišli skupaj, so jih napadli v kmets in pastirje preobčeni orožniki s samokresi. Buericha so prijeli, laški podčastnik pa je pobegnil. Oddali so za njim več strelov, toda brezuspešno. —

PRIMORSKO.

Pred tržaškimi porotniki. Pred tržaško poroto je bil 29. maja t. l. obsojen na smrt 22letni kmečki fant Peter Jakomin iz Koveda v Istri, ker je umoril nekega kmečkega fanta s tem, da ga je zabol del večkrat z nožem v trebuh. Ob-

Plemenitost srca in leški župnik. Iz Lesc pišejo: "V sredo, dne 29. maja okoli 12. opoldne, so igrajoci se otroci zagledali obesenega človeka kakih 10 metrov visoko na lipi vis-a-vis Prosenovi hiši v Lescah, katerega so identificirali potem za čevljarskega učence pri g. Žagarju raynotam. Ko je pri lipi zbrana množica ljudi čakala komisije iz Radovljice, prisel je med drugimi gledalec tudi prečastiti gospod župnik Lovšin z Lesc in je stopil pod lipo, kjer je gori imenovani obesene se visel, z besedami: "Bog ve ali mu je kaj žal?" Nato mu je odgovoril neki delavec iz množice: "Kaj mu bo sedaj žal, saj ne ve nič več!" Gospod fajmošter je na to odvrnil: "Ja kaj, seveda ti stemelj mesu tam-le gori ne, ampak duši, duši, no ja, saj to je dandanes moderno, edem se obesi, drugi ustrelji, tretji potopit itd." Namesto da bi gospod fajmošter, če bi bili kakšen kos dušnega pastirja, pa ga niso, vsaj rekli: "Ljudje, zmolimo en ocenač za reveža, Bog vedi kaj mu je v glavo šnilo," so pa rekli: "No temu bodo pa krave zvonile", in so odšli. Pa v resnici tudi mrtvaški zvon ni zapel, ne pa, da bi mu oili drugače v cerkvi zvonili. Više gospodje se sami more kakor hčeo, toda pogreb mora biti imeniten, da le far denar dobi, za revže pa niti ene dobre besede nimajo.

ŠTAJERSKO.

Dovtipen kaplan. "Marb. Zeit" ve poročati, da piše bivši novocerkovski kaplan Mihail Golob različnim ljudem, najbrže v St. Ilju nad Mariborom, iz Milwaukee v Wisconsinu razglednice, na katerih je naslikan mlin za premjevanje starih bab v mlađa dekleta. Dekleta torej, dostavlja "M. Z.", tudi v Ameriki ne dade ognjevite mu gospodu kaplanu miru.

KOROŠKO.

Požar na vlaku. V Brežah se je vnel voz tovornega vlaka in je polnoma zgorel. Voz je bil naložen s fino posodo in je tekel iz Češkega v Ljubljano.

Nasilni huzarski nadporočnik. V okolici Vrat je imel pred kramkim vajo neki manjši husarski oddelek pod vodstvom nekega huzarskega nadporočnika. Nadporočniku so preskrbeli za prenosceno sobo v domači gostilni. Toda nadporočnik s stanovanjem ni bil zadovoljen in je šel od gostilne do gostilne. Ko mu je v zadnji gostilni povedal gostilničar, da ima samo še eno sobo, in da v največji stanuje neki gospod iz Celovca je nadporočnik osorno zahteval, da naj gostilničar tega gosta presesti in njeni ta lepo sobo. Tega seveda gostilničar ni mogel storiti.

Nemški cesar za delavske otroke. Iz Berolina poročajo: Cesarski namerava zgraditi ob obrežju Vzhodnega morja zdravilišče za revne delavske otroke. Zavod bo vodila hči sedanjega berolinskega nadžupana, Matilda Kirschnerjeva. V zavodu bo prostora za 700 do 800 otrok.

S koroško-laške meje. V Pontebi so aretrirali tehničnega vodjotovarne Pecon Antonu Buerichu zaradi volunstva. Buerich je tudi pomagal avstrijskim vojakom proti čez mejo. Z nekim prostakom Avstrijeom se je dogovoril, da mu ta preskrbi načrte več avstrijskih obmejných trdnjav. Vojak je obvestil o tem dogovoru častnike in jim povedal, kje in kdaj se z Buerichom snideta. Šel je v dogovoren čas in meji in res ga je čakal Buerich v spremstvu nekega laškega podčastnika na nekem travniku. Ko so prišli skupaj, so jih napadli v kmets in pastirje preobčeni orožniki s samokresi. Buericha so prijeli, laški podčastnik pa je pobegnil. Oddali so za njim več strelov, toda brezuspešno. —

Pred tržaškimi porotniki. Pred tržaško poroto je bil 29. maja t. l. obsojen na smrt 22letni kmečki fant Peter Jakomin iz Koveda v Istri, ker je umoril nekega kmečkega fanta s tem, da ga je zabol del večkrat z nožem v trebuh. Ob-

sojeni Jakomin je cinično izjavil, da ne reflektrira na pomiloščenje.

"Spijome" lovijo. Nevarno je, spregovoriti kako beseda s kakim vojakom v kraju bolj proti meji se nahajačočem. Dne 9. t.m. popoldne je šel tuščajšnji okrajni sodnik g. dr. L. Jerovšek po svojih opravkih v Vipolžje (v Brdih za Ločnikom). Tam je bilo nekaj vojakov in g. dr. Jerovšek, ki je tudi rezervni poročnik, že spregovoril z nekimi vojalki par besed. Po sledica je bila, da so sodnika Jerovška aretrirali in orožnika sta ga peljala na sodnijo v Krmin. — Tam ga je rešil iz rok orožnikov krmenski sodnik dr. Weinberger.

Kdor gre izven Gorice, zlasti proti meji, naj vzame s seboj legi-

timacijo in vojakov naj nikar niti ne pogleda — če ne ga primejo za "spijoma". G. dr. Jerovšek ni imel s seboj nobene legitimacije, zato je moral marširati v Krmin v spremstvu dveh orožnikov. Priponjam, da je g. dr. J. gorenč vojak; napravil je že več vaj nežo je bilo treba in bo imenovan pri prihodnjem avancementu za nad-

oročnika v rezervi. V Vipolžjanu so ga imeli pa za "spiona". Lepa je tal!

RAZNO.

Če ogledalo postane slepo, je treba dognati, ali je oslepelo na zunanjji ali notranji strani. Če je postal slepo na notranji strani, se mu da odpomoči le, če ga steklar na novo amalgamira. Če je pa na zunanjji strani slepo, je treba slepa mesta z gobo pomočiti, ki se je napila v zelo razredčeni solni kislini. Ta mesta je potem s svežo vodo do dobra sprati in z jelenjim usnjem dobro obrisati.

Novakova milijonska zapuščina. "Zeit" poroča iz Berolina: Neki vojak 107. pešpolka v Lipskem z imenom Maks Henker je pododeloval šest milijonov mark. Pred par dnevi je dobil uradno sporočilo, v katerem se mu sporoča vesela vest. Maks Henker je rojen v Hohensteinu pri Chemnitzu, kjer ima še pet sester in bratov, ki so tudi pododelovali vsak po šest milijonov mark. Ta denar so pododelovali po nekem oddaljenem sorodniku, ki se je pred več leti izselil v Afriko. Ta sorodnik se je imenoval Marko Novak, je bil trgovec z živilo in je zapustil 160 milijonov mark; to vsoto dobiti 25 dedičev, ki vsi žive na Nemškem.

Požar v cerkvi. Iz Monakovega poročajo: V Anu je med mašo začel goreti oltar. V cerkvi je nastala grozna panika. Osem oseb je bilo težko poškodovanih. Enega otroka so zmečkali. — Petnajst žensk je bilo lahko ranjenih. Tudi prst božji?

Nemški cesar za delavske otroke. Iz Berolina poročajo: Cesarski namerava zgraditi ob obrežju Vzhodnega morja zdravilišče za revne delavske otroke. Zavod bo vodila hči sedanjega berolinskega nadžupana, Matilda Kirschnerjeva. V zavodu bo prostora za 700 do 800 otrok.

Oče in sin. Peterburški listi poročajo o naslednjem dogodku, ki se je odigral na Kitajskem: Generalni guverner pokrajine Šenzi, general Šenjung, je zvest pristaške rodbine in velik nasprotnik republikancev. On je voditelj protirepublikanskega gibanja, ki se vedno bolj razširja v okraju Šenzi. Pred kratkim se je vrnil domov generalov edini sin in zagovarjal pred očetom republikansko idejo. Oče se ni spuščal s sinom v nikakoršno debato, temveč ga je puštil aretrirati in ga obsodil na smrt. Prihodnji dan se je smrtna obsoda tako izvršila — sinu so odsekali glavo.

Svojo mater umoril. Iz Krakova poročajo: V vasi Olsza se je zgodil sledči zločin. V prepisu je 24letni delavec Janez Sobieraj zaboljel svoji materi velik kuhinski nož v prsi. Mati se je mrtva zgrudila. Dvema majhnima sestrama, ki ste bili navzoči pri umori, je morile Zagrožil, da ju umori, če komu kaj povesta. Sobieraj je nato vlomil v omaro ter ukradel ves denar matere. Šel je nato v gostilno, kjer so ga šele čez pet ur aretrirali. Ko mu je orožnik rekel, da ga čaka smrtna kazna, je odgovoril: "Vsaj vem, zakaj bom obesen."

50.000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsa knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpečno zdravi. Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moži, rematizem in trganje kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vrcanci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavado denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da odravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanci, kateri bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošlja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštino. Izpolnite doljeni odrezek in ga nam pošite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kjo pošljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da m tako pošlite.

Ime:
Pošta: Država:

TUJA SLABOST.

Nekatere osebe napade mnogokrat slabost, katere izvira ne vedo. Pride nedoma, brez vsakih znakov in stori ljudi nezmožne za delo. Ta tuja slabost se pripisuje skorod vedno nerdični prebavi. Počuti se v želodecu, jetrih ali črevesju, v slabih krvih in nervoznosti. Take osebe mnogokrat poskušajo razna zdravila, močne pijače, toda vedno brez uspeha. Kar oni rabijo, je ono veliko zdravilo, ki deluje v vseh prebavnih organih, in ki

IZČISTI CELO TELO,
DA ZDRAVO KRI,
VREDI PREBAVO.

Ta pripomoček, ki se naj zavživa pri vseh članih družine in katero bi moral tudi Ti vedno rabiti v vseh slučajih slabe ga počutja, je velezano:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To naravno zdravilo, sestavljeno iz grenkih želišč in rdečega vina, ima velik delokrog, zato ker tako uspešno deluje v vseh neprilikah prebavnih organov katere so vendar fundament zdravju. Moral bi rabiti to zdravilo v

boleznih želodca in črevesja, zabasanosti in spolovil, ponavljajočemu glavobolu, revmatičnih napadih, nevralžiji in nervoznosti, mnogih ženskih boleznih, slabem počutku po jedi, težkem spuščanju vetrov

in vseh boleznih, kjer se pokaže zguba teka in simptoni slabosti. V lekarnah.

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

VAŽNO za pošiljalce denarjev v staro domovino.

Rojakom, ki pošiljajo svojcem denarje v staro domovino naznanjam, da odpošljem vsako pošiljatev, katera dospe do torka do 2. ure popoldne, še isti dan na pošto, in gré s parnikom v sredo čez morje; za to najraje vzamem najhitrejše parnike. Pošiljate, katere dospejo do 2. ure v petek popoldne, pa gredo s hitrimi parniki v soboto v Evropo.

To je zelo važno za pošiljalce denarjev v staro domovino. Razume se, da je potreba poslati ali drafte, ali Money Ordre, ali gotove novce; za privatne čeke pa je treba čakati nekaj dni, da se izve, ako so dobri; s tem se vedno nekaj dni zamudi. Zato je tedaj najboljše, posluževati se draftov, Money Ordrov, denarje v gotovini do zneska \$50.00 pa je pošiljati v registriranih pismih.

Rojaki, uvažujte to in vedno boste dobro in sigurno postopali.

Pošiljatve je nasloviti:

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT ST.

